

კონცეფციური თარგმანის კონცეფციები
თანამედროვე ქართულ და უკრაინულ
ლიტერატურათმცოდნეობაში

CONCEPTS OF POETIC TRANSLATION IN MODERN
GEORGIAN AND UKRAINIAN LITERARY STUDIES

ნინო ნასყიდაშვილი
Nino Naskidashvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: ტექსტოლოგიური ანალიზი, ხალხური პოეზია,
პოეტური თარგმანი, თარგმანის ანალიზი, პოეტური თარგმანის
მეთოდები და ლექსიკური ელემენტები.

Keywords: textual analysis, folk poetry, poetic translation, translation
analysis, methods of poetic translation and lexical elements.

პოეტური თარგმანი, როგორც კულტურათშორისი კომუნიკაციის ერთ-ერთი სახე, თანამედროვე თარგმანმცოდნეობაში კვლავ რჩება მთარგმნელობითი შემოქმედების სამეცნიერო გააზრების ამოუხსნელ ფენომენად. პოეტური თარგმანის ანალიზის თეორიულ-მეთოდოლოგიურ საფუძველს განაპირობებს აქტუალური სამეცნიერო პრინციპები, ისეთები, როგორებიცაა ანტროპოცენტრული მიდგომა, რაც საშუალებას იძლევა თარგმანი შეფასდეს მთარგმნელის პოზიციიდან. პოეტური თარგმანის თანამედროვე კონცეფცია რამდენიმე მნიშვნელოვან ფაქტორს ითვალისწინებს: ერთი მხრივ, ემსახურება თარგმანის ენის გამდიდრებას შინაარსობრივი, რითმული, რიტმული კუთხითა და სახეების მრავალფეროვნებით და, მეორე მხრივ, მოქცეულია ლექსთწყობის მკაცრად განსაზღვრულ ჩარჩოებში.

ქართველი პოეტებისა და მთარგმნელების, რაულ ჩილაჩავასა და შოთა იათაშვილის ორიგინალი და თარგმნილი პოეტური ნაწარმოებების ანალიზისას გამოყენებულია დედნისა და თარგმანების აღწერის მეთოდი. პოლისისტემურ თეორიაზე დაყრდნობით, განვიხილავთ თარგმანის ძირითად პარამეტრებს და გთავაზობთ იმ კომპლექსურ ზღვარს ინტერაქტიულ სისტემებს შორის, რომელიც წარმოდგენილია მხატვრული თარგმანის დესკრიფციულ კვლევაში.

ლიტერატურა:

რებრიი, ო. – Rebriy, O. (2012). Suchasni kontseptsij tvorchoosti u perekladі. Monohrafiya. Kharkivskij natsionalnij universitet imeni V. N. Karazina, Kharkiv, 376, 2-4. [Ребрій, О. Сучасні концепції творчості у перекладі. Харківський національний університету імені М. Н. Каразіна, Харків]. <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/8879/2/monograph-2012.pdf>) 8 ISBN 978-966-623-907-8

პოლტერი, ი. – Holter, I (2018). Skladnist ta osoblivosti perekladu v poetychnykh tvorax: maisternist' perekladacha, naukovij visnik DDPU imeni I. Franka, seria "filologichni nauki", Movoznavstvo, №9, 56-60, 1-2. [Гольтер, И. Складність та особливості перекладу в поетичних творах:

Майстерність перекладача. Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка, серія «Філологічні науки». Мовознавство, № 9, 2018]. http://ddpu-filol-visnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/15.pdf

რევიცკა, ს. - Revutska, S. (2018). Osoblivosti khudozhn'oho perekladu. Hramatychnij aspekt. Krivoi-Rih, 2018, 116, 7. [Ревуцька, С. Особливості художнього перекладу: граматичний аспект. Кривий Ріг, 2018]. http://elibrary.donnuet.edu.ua/1372/1/Revutska_mono_20_12_2018.pdf

Poetic translation, as one of the forms of intercultural communication, still remains as an unresolved phenomenon for the scientific consideration of the creative work of translation in modern translation science. The theoretico-methodological basis of poetic translation analysis is conditioned by actual scientific principles, like anthropocentric attitude, which provide a possibility to assess the translation from the translator's side. The modern concept of poetic translation considers several significant factors: on the one hand, it serves to enrich translation language in terms of content, rhyming, rhythm and diversity of forms; and, on the other hand – it is placed in a strictly determined frame of versification.

The method for describing the original and its translations is applied on the basis of analysis of poetic works, translated and original ones, of the Georgian poets and translators, Raul Chiklachaia and Shota Iatashvili. Relying on polysystemic theory and communicative attitude towards translation, we analyze basic parameters of translation and offer a complex limitation between interactive systems, which are examined in the descriptive survey of literary translation.

References:

Rebriy, O. (2012). Suchasni kontseptsij tvorchosti u perekladi. Monohrafiia. [Modern concepts of creativity in translation. Ministry of Education

and Science of Ukraine. Karazin Kharkiv National University. Kharkiv. 376. 2-4].<http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/8879/2/monograph-2012.pdf> 8 **ISBN 978-966-623-907-8**.

- Holter, I. (2018).** Skladnist ta osoblivosti perekladu v poetychnykh tvorax: maisternist' perekladacha. naukovii visnik DDPU imeni I. Franka. seria "filologichni nauki". Movoznavstvo. [Complexity and features in poetic works: the skill of a translator. a scholar of the Ivan Franko State Pedagogical University. a series of Philological sciences. Linguistics. № 9, 56-60, 1-2]. http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/15.pdf.
- Revutska, S. (2018).** Osoblivosti khudozhn'oho perekladu. Hramatychnij aspekt. [Criteria of art in translation studies. Features of translation. Grammatical aspect. Krivoy Rih. 116, 7]. http://elibrary.donnuet.edu.ua/1372/1/Revutska_mono_20_12_2018.pdf.